

Kommunal- og regionaldepartementet

Deres ref:

Vår ref: RMK 2009/452

Dato: 11.02.2009

Høringsuttalelse - Forslag til endringer i kommuneloven vedrørende sammensetningen av styret i kommunalt kontrollerte aksjeselskap

Vedlagt følger utskrift av møteboka fra møte i Levanger formannskap 4. februar 2009, sak nr. 14/09 "Høringsuttalelse - Forslag til endringer i kommuneloven vedrørende sammensetningen av styret i kommunalt kontrollerte aksjeselskap".

Med hilsen

Rita-Mari Keiserås
formannskapssekretær

Levanger kommune

Sakspapir

Høringsuttalelse - Forslag til endringer i kommuneloven vedrørende sammensetningen av styret i kommunalt kontrollerte aksjeselskap

Saksbehandler: Jarle Øra E-post: jarle.ora@levanger.kommune.no Tlf.: 74052764	Arkivref: 2009/452 - /
--	----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	04.02.2009	14/09

Saksprotokoll i Levanger formannskap - 04.02.2009

Forslag i møte:

Ingen.

Avstemning:

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Levanger kommune slutter seg til forslaget til endringer i kommunelovens § 36.2, § 37.3 og § 38.3. Formannskapet er videre enig i departementets forslag hva angår innholdet i nye regler om krav til kjønnsbalanse i styrene i kommunalt kontrollerte aksjeselskaper. Dette gjelder også avgrensningen til å gjelde selskaper hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier to tredjedeler av aksjene.

Kommunen mener derimot det vil være mer naturlig at bestemmelsene tas inn i aksjelovens § 20-6 heller enn i et nytt kapittel i kommuneloven.

Rådmannens forslag til vedtak:

Levanger kommune slutter seg til forslaget til endringer i kommunelovens § 36.2, § 37.3 og § 38.3. Formannskapet er videre enig i departementets forslag hva angår innholdet i nye regler om krav til kjønnsbalanse i styrene i kommunalt kontrollerte aksjeselskaper. Dette gjelder også avgrensningen til å gjelde selskaper hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier to tredjedeler av aksjene.

Kommunen mener derimot det vil være mer naturlig at bestemmelsene tas inn i aksjelovens § 20-6 heller enn i et nytt kapittel i kommuneloven.

Vedlegg:

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Høringsbrev av 05.11.09 fra Kommunal og regionaldepartementet.

Saksopplysninger:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til endringer i kommuneloven som vil medføre at styrene i kommunalt kontrollerte aksjeselskaper skal ha en kjønnsbalansert sammensetning. I tillegg foreslås endringer i kommunelovens bestemmelser om kjønnsbalanse i folkevalgte organer for å tilpasse ordlyden til annet

regelverk om kjønnsbalanse. Departementet vil spesielt ha uttalelser om hvor vidt forslaget bare bør gjelde for heleide kommunale aksjeselskaper, eller om det også bør gjelde for aksjeselskaper hvor kommunene eier minst to tredeler av aksjene.

Departementet foreslår at følgende regler tas inn i kommuneloven som et nytt kapittel 12 A:

”§ 80 a. Representasjon av begge kjønn i styret

1. Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av (alternativt ”alle”) aksjene i selskapet.

2. Departementet kan gi forskrift om den nærmere gjennomføringen av valget av styremedlemmer som velges av og blant de ansatte etter reglene i aksjeloven § 6-4 eller § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd med tilhørende forskrifter, for å legge til rette for at valget oppfyller kravene til representasjon av begge kjønn i styret.

§ 80 b. Håndheving

Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper §§ 16-15 til 16-18 kommer til anvendelse når et selskap som nevnt i § 80 a, ikke har meldt til Foretaksregisteret et styre som oppfyller kravene til representasjon av begge kjønn i styret ”

Forslaget til ny § 80 a viser til aksjeloven § 20-6. Denne bestemmelsen lyder:

”§ 20-6. Representasjon av begge kjønn i styret i statsaksjeselskaper

(1) I styret i statsaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:

- 1. Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.*
- 2. Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.*
- 3. Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.*
- 4. Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.*
- 5. Reglene i nr 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.*

(2) Første ledd gjelder ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

(3) Første og andre ledd gjelder tilsvarende for aksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.”

Det foreslås at loven skal gjelde fra det tidspunktet kongen bestemmer. Videre foreslås det at det for de aksjeselskapene der kommunen eier minst to tredjedeler av selskapet og som er stiftet og registrert i Foretaksregisteret før § 80 a settes i kraft, skal styret være sammensatt i samsvar med loven innen to år etter ikrafttredelsesdatoen.

I tillegg foreslår departementet endringer i kommunelovens §§ 36 nr 2, 37 nr. 3 og 38 a nr 3. Jfr. vedlegg. Endringene er stort sett bare av teknisk karakter for å tilpasse formuleringene til regelverket for øvrig om kjønnsrepresentasjon.

I høringsbrevet er det vist til at det ved lov av 19.11.2003 nr. 120 ble innført krav om kjønnsbalanse i styrene i alle allmennaksjeselskaper, statsforetak, statsaksjeselskaper og ulike statlige særlovselskaper. Loven omfatter derimot ikke aksjeselskaper og dermed heller ikke kommunale aksjeselskaper. Kommuneloven har regler om kjønnsbalanse i §§ 36 – 37 og 38 a. De nevnte reglene gjelder ikke direkte for kommunale selskaper.

Blant argumentene for forslaget viser departementet bl.a. til at kommunene forvalter fellesskapets midler, uansett om virksomheten er organisert som et eget rettssubjekt eller om den foregår i egen organisasjon. Derfor er det naturlig at kommunene tar et særlig samfunnsansvar for likestilling i disse selskapene.

Justisdepartementets lovavdeling har uttalt at prinsippene om kjønnsrepresentasjon i kommuneloven bør anvendes analogisk på styret i kommunalt eide aksjeselskaper som i det alt vesentlige driver tradisjonell forvaltningsvirksomhet uten å være utsatt for noen konkurranse av betydning. I følge høringsbrevet er kvinneandelen i kommunalt eide aksjeselskaper på rundt 30 %. Etter departementets syn er et lovkrav nødvendig for å sikre den ønskede kjønnsbalansen.

Om avgrensingen til at reglene skal gjelde for selskaper hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredjedeler av aksjene skriver departementet bl.a.:

”Ved eierskap av 2/3 av aksjene har kommunen(e) for alle praktiske formål full kontroll over selskapet. Faren for ”nedsalg” med et formål å omgåreglene om kjønnsbalanse vil i så fall begrenses betydelig.”

De andre endringene i kommuneloven som foreslås i høringsbrevet er følgende:

§ 36 nr. 2 skal lyde:

Skal det velges to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert på den enkelte liste. Skal det velges fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Skal det velges seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Skal det velges ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse reglene følges så langt det er mulig.

§ 37 nr. 3 skal lyde:

Viser det seg at et kjønn etter denne fremgangsmåten vil bli representert med færre medlemmer enn det som følger av neste ledd, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn så langt mulig opp på listen i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Får listen to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert. Får listen fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Får listen seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Får listen ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.

§ 38 a nr. 3 skal lyde:

Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av neste ledd, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig. Skal det velges to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert blant dem som velges. Skal det velges fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Skal det velges seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Skal det velges ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.

Vurdering:

Rådmannen støtter i det vesentlige innholdet i forslagene til endringer i kommuneloven og departementets begrunnelser.

Rådmannen er derimot ikke enig i at reglene om kjønnsbalansert sammensetning av styrene i kommunalt kontrollerte aksjeselskap skal tas inn i kommuneloven. Det vil være mer naturlig at de innarbeides i aksjeloven. Til sammenligning vises til at reglene om at henholdsvis forvaltningsloven og offentleglova, som begge trådte i kraft fra 01.01.09, er tatt inn i de nevnte lovene – ikke i kommuneloven.